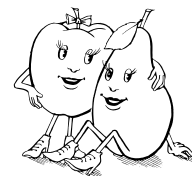

Obvestila sadjarjem

Izdaja Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije, Cesta žalskega tabora 2, 3310 Žalec
Urednica: Alenka Ferlež Rus, e-pošta uredništva: alenka.ferlez-rus@ihps.si
Uredniški odbor: Alenka Ferlež Rus, dr. Magda Rak Cizej, dr. Sebastjan Radišek, Gregor Leskošek
Naklada: 30 izvodov. Letna naročnina 20,20 €

ISSN 1408 - 4791

Letnik 25, št. 16

14. julij 2016

Fenološka faza

Plodovi jabolk v povprečju na opazovane sorte dosegajo 70 % končne velikosti (BBCH 77).

Jablanov škrlup

Ob nadaljevanju nestanovitnega vremena bodite pozorni na vremensko napoved in količino padavin. Razmik med škropljenji prilagodite količini padavin. Na sadjarskih lokacijah Celjske in Koroške regije je v noči iz 13. na 14. julij padlo od 15,8 mm (Ponikva) do 36,8 mm (Braslovče) dežja. V nasadih, kjer je padlo nad 25 mm dežja pred naslednjimi padavinami škropljenje ponovite.

Pri uporabi kontaktno delujočih fungicidov proti škrlupu dajte prednost pripravkom na osnovi aktivne snovi kaptan: **Merpan 80 WDG** (1,88 kg/ha), **Orthocide 80 WG** (2 kg/ha) ali **Scab 80 WG** (1,9 kg/ha) ali uporabite pripravek **Thiram 80 WG** (3kg/ha). Pri uporabi pripravkov pazite na število dovoljenih škropljenj na isti površini v eni rastni dobi, ki so navedena v navodilih za uporabo.

Pazite na temperature zraka, če te presegajo 30 °C se izogibajte dodajanju vseh pripravkov na osnovi močljivega žvepla in foliarnih gnojil!

V primeru toče takoj opravite škropljenje s pripravki, ki vsebujejo aktivno snov kaptan kot so: **Merpan 80 WDG**, **Orthocide 80 WG** ali **Scab 80 WG**.

Jabolčni zavijač

Število ulovov metuljkov jabolčnega zavijača na feromonskih vabah se je po 10. juliju na večina opazovanih lokacijah začelo povečevati in v ekstenzivnih - neškropljenih nasadih presega prag gospodarske škode za drugi rod (5 do 7 metuljkov/vabo/teden). V nasadih, kjer so opravili dve škropljenji proti prvemu rodu jabolčnega zavijača pa prag še ni presežen. Na sadjarskih lokacijah Celjske in Koroške regije se tudi vsota efektivnih (pri pragu 10 °C) približuje ali že presega vrednosti 650 °C, ko naj bi se na podlagi dolgoletnih podatkov začel let druge generacije.

Iz navedenega sledi, da se je začel intenziven let druge generacije jabolčnega zavijača.

Za lažjo odločitev glede nadaljevanja strategije zatiranja jabolčnega zavijača in preverjanja učinkovitosti zatiranja prvega rodu jabolčnega zavijača preglejte nasade jablan. Pregled naj obsega 1000 plodov posamezne sorte (prag škodljivosti za prvi rod je 2 %, za drugi rod pa 1% črvivih plodov).

Pri pregledu in prerezu črvivih plodov ugotavljamo, da je delež gosenic prve generacije, ki so zapustile plodove zelo različen glede na lokacijo in sorto, giblje se od 60 do 80 %. Gosenice, ki plodov še niso zapustile, so v zelo različnih razvojnih stadijih.

Glede na navedena dejstva svetujemo, da naslednje škropljenje usmerite v zaključek razvoja prve generacije ter začetek razvoja druge generacije jabolčnega zavijača. Škropljenje opravite med **15. in 20. julijem**. Uporabite enega od naslednjih insekticidov: **Affirm** (4 kg/ha), **Coragen** (270 mL /ha), **Runner 240 SC** (0,45 l/ha) ali **Mimic** (1 L/ha). Uporabite lahko tudi pripravke kot so: **Mospilan SG** (0,4 kg/ha), **Mospilan 20 SG** (0,4 kg/ha), **Moksycan 20 SG** (0,4 kg/ha) ali **Calypso SC 480** (0,3 L/ha). Tam, kjer so v večjem obsegu prisotne še uši, dajte prednost slednjima štirim pripravkom.

V nasadih, kjer so zaradi pozebe drevesa prazna, pa zatiranje jabolčnega zavijača ni potrebno.

Hrušev ožig

Izvajajte redne preventivne preglede na prisotnost *Erwinie amylovora* povzročiteljice bakterijskega hruševega ožiga. Poleg nasadov pregledujte tudi okolico, kjer se nahajajo okrasne in samonikle rastline, ki so gostiteljice hruševega ožiga (glog, panešplja, ognjeni trn, jerebika, šmarna hrušica...). V primeru suma na okužbo s hruševim ožigom obvestite fitosanitarno inšpekcijo ali javno službo za varstvo rastlin na Inštitutu za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije v Žalcu (03 71 21 600 ali 616).

Pri zgodnjih sortah jabolk pazite na karenco! Bodite dosledni pri upoštevanju karenčne dobe glede na tehnološki rok obiranja! Glej preglednico!

Preglednica: Pripravki in karenčne dobe

Fitofarmaceutsko sredstvo	KARENCA (št. dni)
<i>FUNGICIDI</i>	
Scab 80 WG	21
Merpan 80 WDG, Orthocide 80 WG	28
Thiram 80 WG	35
<i>INSEKTICIDI</i>	
Affirm	7
Coragen, Runner 240 SC, Mimic, Calypso SC 480, Mospilan 20 SG, Mospilan SG, Moksycan 20 SG	14

Orehova muha

Na opazovanih lokacijah Celjske in Koroške regije na feromonskih vabah in rumenih lepljivih ploščah, z izjemo lokacije Gotvolje (samo 1 ulov), še nismo zabeležili ulovov orehove muhe. V kolikor še niste, izobesite rumene lepljive plošče, da se boste lažje odločili za optimalen čas škropljenja.

Tisti, ki imate na vrtu le posamezna drevesa, kjer zaradi višine dreves in posledičnega zanašanja, aplikacija z insekticidi ni mogoča, lahko v tem času pokrijete površino pod krošnjo dreves z vrtno kopreno (vrteks), ki prepreči izlet odraslih osebkov orehove muhe in nadaljnje odlaganje jajčec v zeleno lupino. Vrtno kopreno na tleh pustite do konca septembra.

Ta ukrep v celoti ne prepreči poškodb, saj poškodbe še vedno lahko povzročijo oplojene samice, ki priletijo iz sosednjih dreves, prav gotovo pa lahko občutno zmanjša pritisk populacije in posledično poškodb orehove muhe. Ukrep je primeren le za posamična drevesa, v nasadih orehov pa je učinkovito le zatiranje s pomočjo insekticidov.

Prvo škropljenje proti orehovi muhi opravite 14 dni po začetku leta orehove muhe oziroma ob prvem večjem številu ulovov osebkov na rumene lepljive plošče.

Uporabite pripravek **Laser 240 SC**, v največjem dovoljenem odmerku 0,15 L/ha in porabi vode do 3L/odraslo drevo. Škropilni brozgi je potrebno dodati prehranski atraktant **Nutrel**, ki služi kot vaba za orehovo muho. Za tretiranje se pripravi 0,04% suspenzija pripravka (Laser 240 SC – 40 mL/100 L vode + Nutrel – 1,5 L/100 L vode). **Poškropi se samo spodnjo tretjino drevesne krošnje na severni ali vzhodni strani** tako, da se za vsako odraslo drevo porabi približno 3 L škropilne brozge (380 L/ha). Škropljenje ponovite v presledku enega do dveh tednov. V primeru, če pada več kot 10 mm dežja, škropljenje ponovite takoj, ko se drevesa posušijo.